

Nieuwe energie voor Europa.

Europees Verkiezingsprogramma 2024

— in begrijpelijke taal —

D66

Inleiding

In juni kiezen we een nieuw Europees Parlement. Daarin zitten mensen die namens alle inwoners afspraken maken over hoe we samenwerken in Europa. D66 wil dat de Europese Unie groter wordt en dat de landen van de unie goed met elkaar omgaan. Dat inwoners hun mening kunnen geven en die terugzien in een eerlijk bestuur. Dat we samen werken aan een veilige en leefbare toekomst voor alle Europeanen.

We willen dat Europa groener, rijker en veiliger is. Dat Europeanen gezonder zijn, beter werk hebben en goed onderwijs krijgen. Dat het goed gaat met de natuur en dat we zelf meer energie opwekken dan we gebruiken. En dat Europa meehelpt om dat in de rest van de wereld ook voor elkaar te krijgen.

Het zijn grote plannen. Maar wij zijn ervan overtuigd dat Europa het kan, door samen te werken en elkaar te steunen. Dat hebben we eerder al gedaan. Kijk maar naar de vaccins tegen corona die we samen hebben ontwikkeld. En hoe we ons samen in actie kwamen tegen de inval van Rusland in Oekraïne.

Die samenwerking is extra belangrijk nu Europa het moeilijker heeft. Er wordt minder naar Europa geluisterd in de wereld, omdat Amerika en China machtiger worden. Er is oorlog in Oekraïne en er zijn steeds meer landen met leiders die zich niet aan de mensenrechten houden. Daarom moeten we samen vechten voor onze vrijheden en rechten.

We willen dat inwoners van de EU meer te zeggen hebben. Dat de EU een echte democratie is. Dat betekent dat inwoners hun mening mogen geven en mee mogen beslissen met het bestuur. Met een sterk Europees Parlement kan dat. Zij houden ook in de gaten wat de Europese Commissie doet en waar ze geld aan uitgeven.

Zo kunnen we samen zorgen voor een eerlijke, groene en creatieve samenleving. Waar het goed gaat met de Europese democratie en haar inwoners. Oók met komende generaties. Daar gaan we met Europa samen aan bouwen. Want samen staan we sterk, nu en in de toekomst.

Fleur Gräper-van Koolwijk

Een stevige basis

Wat zien we

Europa, dat zijn wij. Wij willen dat inwoners een stem hebben in de buurt, in hun land én in Europa. Zo kunnen we samen bepalen hoe Europa eruitziet en werkt. Om onze plannen voor Europa uit te voeren, hebben we een stevige basis nodig: een sterke democratie die zich houdt aan de mensenrechten. Waar inwoners kunnen rekenen op vrijheid en veiligheid.

In sommige landen in de EU, zoals Hongarije, gaat het niet goed met de democratie. Leiders zaaien er haat en zetten mensen tegen elkaar op, zodat ze zelf de macht kunnen houden. Daardoor is het er bijvoorbeeld niet veilig om je eigen mening te geven of om te houden van wie je wilt houden. Europa heeft ook te maken met misdaad en terrorisme.

Wat willen we

Om ervoor te zorgen dat we in een eerlijk, vrij en democratisch Europa kunnen leven, moet de basis op orde zijn. Daarvoor is het belangrijk dat inwoners direct invloed kunnen hebben, nu en in de toekomst. Het Europese Parlement moet écht wat kunnen doen met onze stem. Ministers en regeringsleiders moeten in hun eigen land uitleggen wat voor afspraken ze in Brussel maken en waarom.

Een sterke rechtsstaat zorgt ervoor dat de rechten en vrijheden van alle inwoners worden beschermd. De EU moet de mogelijkheid krijgen om dat ook echt te doen, bijvoorbeeld met speciale organisaties. Landen die zich niet aan de regels houden, mogen niet meer meestemmen en beslissen.

Bij een stevige basis hoort een duidelijke begroting. Dat is een berekening van de kosten die gemaakt gaan worden. In Europa moet dat goed geregeld worden, met eigen geld om te besteden en regelmatige controles. Wij vinden dat dat eigen geld gebruikt moet worden voor een groene, digitale en sociale toekomst. En het Parlement moet elk jaar stemmen over de inkomsten en uitgaven.

Wat gaan we doen

- Zorgen voor een sterk parlement dat namens alle inwoners spreekt. Bij de volgende verkiezingen kun je ook op een kandidaat uit een ander land stemmen.
- Stoppen met veto's. Landen met vetorecht kunnen een beslissing tegenhouden als zij het er zelf niet mee eens zijn. Dat kan straks niet meer.
- De democratie bewaken in alle landen die lid zijn van de EU. Houdt een land zich niet aan de regels, dan wordt het aangepakt.
- Zorgen voor sterkere Europese organisaties die samen criminaliteit en terrorisme tegengaan.
- Discriminatie beter aanpakken en mensenrechten versterken.
- Zorgen voor een begroting die past bij de grote plannen van deze tijd.

De grote veranderingen

Wat zien we

Ons klimaat verandert, en dat merken we iedere dag. Bosbranden, droogte, hittegolven en overstromingen. Het is hard nodig dat we veranderen. Hoe langer we daarmee wachten, hoe moeilijker het wordt. Daarom moeten we nu kiezen voor een nieuw systeem, waarin we denken aan de economie én aan de natuur.

Ook de economie verandert. De wereld is steeds meer digitaal. In Amerika en China zijn ze daar druk mee bezig. De EU mag niet achterblijven, vooral niet nu er al zo veel onzeker is in de wereld. We moeten meeveranderen en gebruikmaken van de kansen die er nu liggen.

Wat willen we

Er zijn grote veranderingen nodig voor het klimaat en de economie. Dat kunnen we alleen voor elkaar krijgen als we dat samen doen en de lat hoger leggen in Europa. Met de Green Deal hebben we daar al stappen in gezet en laten zien dat we het kunnen. Nu moeten we doorzetten en erop letten dat we dat eerlijk en sociaal doen.

De sterkste schouders moeten de zwaarste lasten dragen. Grote bedrijven die vervuilen moeten bijvoorbeeld meer meebetalen aan duurzaamheid. Mensen die minder hebben moeten we helpen. We willen dat groen de norm is en iedereen mee kan doen.

Digitale ontwikkelingen kunnen we daar niet los van zien. Ze zijn nodig voor een groene toekomst. Maar als we niet opletten, kunnen ze de klimaatproblemen erger maken. Daarom houden we de gevolgen voor het klimaat bij deze ontwikkelingen steeds goed in de gaten.

Ook de digitale veranderingen lukken alleen als we ze eerlijk aanpakken. Vrijheid, gelijkheid en democratie zijn belangrijker dan de winst van grote bedrijven. Iedereen moet kunnen meekomen in de digitale toekomst. Persoonlijke gegevens mogen niet zomaar worden verkocht. De verslavende programma's achter sociale media gaan we tegen.

We zorgen ervoor dat iedereen voordeel heeft van de digitale ontwikkelingen. Door samen vorm te geven aan de digitale toekomst, zorgen we ervoor dat die eerlijk en duurzaam is.

Wat gaan we doen

- Zorgen dat we in 2040 klimaatneutraal in zijn. Dat betekent dat we evenveel energie opwekken als dat we uitstoten. In 2050 willen we klimaatpositief zijn: dan wekken we zelfs meer op dan we gebruiken. In 2045 verbieden we fossiele brandstoffen, zoals olie en gas
- Een Europees fonds opzetten om groene acties en hergebruik aan te moedigen.
- De natuur op land en in zee beter maken. In 2030 moet het weer goed gaan met een derde van alle natuurgebieden. En in 2050 met alle natuurgebieden in Europa.
- Toegang tot internet een mensenrecht maken. Je hebt dat namelijk nodig om mee te kunnen doen in de samenleving en in vrijheid je mening te kunnen geven.
- De landbouw klimaatneutraal maken. In 2040 moet de landbouw in Europa duurzaam zijn. Het platteland is dan gezond en leefbaar, met veel verschillende planten en dieren.
- Een hogesnelheidsnetwerk van treinen aanleggen in heel Europa. We geven geld uit aan goede en snelle internationale spoorlijnen en zo aan groener vervoer.

Zorgen voor elkaar

Wat zien we

De EU belooft haar inwoners dat ze de vrijheid hebben om een goed leven op te bouwen. En om zelf te bepalen hoe dat eruitziet. Dat je genoeg kunt verdienen met goed en stabiel werk. Dat je plannen kunt maken voor de toekomst. In een Europa waar de basis er ligt om dat voor elkaar te krijgen. Wie je ook bent, waar je ook woont of vandaan komt.

Een steeds rijker wordend Europa betekende eerst dat iedereen daar voordeel van had. Nu niet meer. Inwoners hebben niet altijd gelijke rechten en horen er niet altijd bij. De verschillen tussen mensen worden steeds groter. Bijvoorbeeld in hoeveel ze geld te besteden hebben. Eén op de vijf Europeanen is arm. Eén op de tien mensen die wel een baan heeft, kan daar niet van rondkomen.

De banenmarkt verandert snel en sommige praktische beroepen zijn niet meer nodig. Overal worden wel mensen gezocht voor andere banen, maar niet iedereen kan zomaar een nieuw beroep leren. Er is veel bespaard op diensten van de overheid, waardoor mensen daar niet altijd op kunnen terugvallen als ze het moeilijk hebben.

Wat willen we

Het mag in de EU niet alleen om de economie gaan. We willen dat iedereen voordeel heeft van een Europese samenwerking. Dat al onze levens beter kunnen worden. Daarom moet de EU socialer zijn. Bijvoorbeeld door te zorgen voor goede diensten die mensen opvangen als het minder goed gaat, in elk land.

Samen moeten we geld uitgeven zodat er voor iedereen goed werk, onderwijs en kinderopvang beschikbaar is. Met regels en rechten zorgen we ervoor dat mensen veilig kunnen werken voor een eerlijk loon. Ook als ze (tijdelijk) in een ander land van de Unie werken. Gaat het in een land niet goed, dan helpt een Europees fonds. Europa is één familie en daarom laten we niemand vallen.

Wat gaan we doen

- Sterkere sociale zekerheid organiseren voor ieder land in de EU. Zo beschermen we mensen als het niet goed gaat.
- Beter beleid maken om verschillen tussen gebieden in de EU kleiner te maken. Met afspraken die passen bij deze tijd. Dat betekent dat vernieuwing belangrijk is, dat iedereen erbij hoort en dat we werken aan een groenere wereld.
- Zorgen voor goedkopere medicijnen die makkelijk te krijgen zijn. Dat doen we door de grote bedrijven die ze maken minder macht te geven. En door geld te steken in het maken van medicijnen in Europa zelf.
- Geld steken in de vele verschillende vormen van kunst en cultuur in Europa. En in de geschiedenis ervan, zodat het goed bewaard blijft.
- Een minimum stagevergoeding invoeren. In heel Europa.

Samen sterk en veilig

Wat zien we

Europa heeft altijd gestaan voor vrijheid, democratie en veiligheid. We komen samen op voor mensenrechten en eerlijke handel. We vinden wat we gemeen hebben belangrijker dan onze verschillen. Dat vonden we altijd heel gewoon, maar dat is niet langer zo. Er is niet overal vrede in Europa en we kunnen niet alles zelf.

We hadden Rusland nodig voor onze energie, China voor grondstoffen om spullen te kunnen maken en Amerika voor onze veiligheid. In deze onrustige wereld moet Europa op eigen benen kunnen staan. Opstaan voor waar we in geloven en sterk staan tegenover andere landen. We moeten ons best doen voor een wereld waar iedereen veilig is en het goed heeft.

Wat willen we

Om daarvoor te zorgen, moet Europa een sterke economie hebben. En een belangrijke invloed zijn in de politiek van de wereld. Dan kunnen we werken aan het verbeteren van het klimaat en het versterken van de mensenrechten. Om onze doelen te bereiken moeten we zorgen dat de EU ook echt wérkt en dat we actief stappen kunnen nemen.

We willen dat de EU zelf kan zorgen voor wat echt nodig is, zonder andere landen nodig te hebben. Voor veiligheid, maar ook voor oplossingen voor duurzaamheid en een digitale toekomst. Dat betekent niet dat we ons afsluiten van de rest van de wereld. We willen juist samen blijven werken voor een duurzame en eerlijke wereld. Mensenrechten en internationale afspraken moeten daarbij altijd voorop staan.

De EU is in 80 jaar flink gegroeid. Van afspraken tussen 6 landen naar inmiddels 27 landen die meedoen. Dit is de beste manier gebleken om democratie te verspreiden en het leven van alle Europeanen te verbeteren. Alle landen die meedoen zijn erop vooruitgegaan. We willen groter worden – dat maakt ons én de democratie in de wereld sterker.

Om zeker te zijn van veiligheid en vrijheid, moeten we nauwer samenwerken. We moeten geld uitgeven zodat we voor onze verdediging niemand anders nodig hebben. En duidelijke, verplichte afspraken maken over het versterken van die verdediging en dat we daarin samenwerken. We moeten voorbereid zijn op aanvallen van bijvoorbeeld Rusland, in het echt en online.

Willen we een voorbeeld zijn van vrijheid en democratie, dan moeten we ook een veilige haven zijn. Voor mensen die voor oorlog en geweld vluchten. Daar horen menselijke regels en afspraken voor vluchtelingen bij. Met duidelijke, eerlijke opvang en veilige wegen om hier te komen. We staan samen in het buitenland op tegen agressie en onderdrukking en vóór mensenrechten.

We doen hetzelfde voor de economie: we maken eerlijke en duurzame afspraken. Zo zorgen we samen dat er genoeg werk is en mensen een goed leven kunnen opbouwen. In Europa én daarbuiten. We steken geld in de Europese industrie en vernieuwing, zodat we zonder hulp van anderen kunnen.

Wat gaan we doen

- Samen bepalen hoe we omgaan met het buitenland. Veto's mogen niet meer, ook niet op dit onderwerp.
- Zorgen voor een vaste plek voor de EU in de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties. We spreken dan met één sterke stem en zijn er zeker van dat we gehoord worden.
- Landen die lid willen worden van de EU dat stap voor stap laten doen. Zo worden ze zo snel mogelijk betrokken bij de EU en kunnen veranderingen sneller beginnen.
- Een Europese Defensie Unie opzetten, waarin we nauwer samenwerken aan onze veiligheid en verdediging. We willen geld uitgeven voor onderzoek en oplossingen om daar te komen.
- Ervoor zorgen dat alle bedrijven in Europa Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Dat betekent dat ze rekening moeten houden met mensenrechten, een goede werkomgeving, goed zorgen voor dieren en een schoon milieu. Alleen dan is de Europese economie eerlijk en klaar voor de toekomst.
- Menselijke regels en afspraken maken voor asielzoekers en andere mensen die naar Europa komen.